

Ako trebišovský rodák si dovoľujem vyjadriť sa k Správe o hodnotení NEZ:

1. Zemplín má relatívny dostatok elektrickej energie z Vojan, preto vozit' uhlie z Česka a Poľska je neekonomické a neekologické.
2. V EU sú trendy presťahovať veľké priemyselné celky, založené na pyroprocesoch, von z centier miest (Anglicko, Nemecko, ČR Ostrava), pretože sa nedajú odstrániť všetky negatívne vplyvy týchto technológií. Mimochodom medzi hlavné priority EU patrí ochrana zdravia obyvateľstva a Trebišov ide opačným smerom.
3. Emisné limity a z nich počítané imisné limity boli pre tuhé znečisťujúce látky (TZL) – ťažké kovy a ZL CO, SO₂, NO₂ stanovené na základe prahovej závislosti ich akútnej toxicity. Predpokladá sa, že do určitej dávky sú tieto látky z hľadiska akútnej toxicity neškodné. Uplatňuje sa tu však tzv. synergický efekt, účinok jednotlivých látok sa môže znásobiť. Je preto zavádzajúca predstava, že keď budú škodliviny v ovzduší nižšie než povolené, tak prostredie bude zdravé. Mittal Steel Ostrava vynakladá miliardové čiastky na ochranu životného prostredia, všetky prevádzky dodržiujú emisné limity. A predsa v Ostrave-Radvaniciach, ktoré bezprostredne susedia s týmto pyropodnikom, má 50% detí astmu a ostatní sú alergici.
4. V správe chýba zmienka o karcinogénnych látkach 1. kategórie Be, Cd, ktoré sú v uhlí prítomné. Takisto chýba zmienka o uráne, ktorý sa vyskytuje v uhlí v hodnotách ppm, ale pri spálení 1,7 mil. ton sa do životného prostredia dostane za rok aj niekoľko ton tejto látky, ktorá je potom zdrojom radónu. Je paradoxné, že jadrové elektrárne musia dodržiavať emisné limity na rádioaktívne látky, tepelným sa to toleruje.
5. Pre karcinogénne látky 2. kategórie sa bezpečné koncentrácie stanoviť nedajú, aj napriek tomu, že existujú emisné limity. Napr. pre arzén, ktorý je karcinogénny, nie je známa žiadna bezpečná prahová koncentrácia a nie je možné, podľa WHO, stanoviť bezpečnú koncentráciu.
6. V Odbornom posudku pána G. Szabó sú uvedené izoplochy priemerných ročných koncentrácií tuhých znečisťujúcich látok, ktoré obsahujú As. Maximálne koncentrácie pokrývajú celý Trebišov. Vôbec nie je dôležité, že koncentrácie sú nízke, pretože, ako už som uviedol, nie je známa bezpečná prahová koncentrácia. Uvažuje sa o spaľovaní hnedého slovenského uhlia s vysokým obsahom As, takže údaje na obr.4 môžeme násobiť krát 10. Uhlie s 0,2% síry sa takisto nebude spaľovať vždy, bežná norma je 2%. Izoplochy priemerných ročných koncentrácií pre oxid siričitý a oxid dusičitý sa prekrývajú cez celý Trebišov. Oxid dusičitý bude na území celého Trebišova oxidovať oxid siričitý na kyslý aerosol - kyselinu sírovú. Oxid siričitý by sa bez prítomnosti NO₂ a suspendovaných častíc rozptýlil do okolia. Koncentrácia oxidu dusičitého nezávisí príliš na použítom palive. Tento oxid však bude v letných mesiacoch zvyšovať prízemný ozón, ktorý je silným oxidačným činidlom spôsobuje poškodenie pľúcnych funkcií. Pre účinky ozónu takisto neexistuje prahová koncentrácia.
7. Záver: NEZ by nemal stáť blízko centra mesta, z vyššie uvedených dôvodov.

S pozdravom

Prof. Ing. Juraj Leško Csc.
Ivana Sekaniny 1794
Ostrava-Poruba

